

LANDGRAAF HEERLEN HERINDELINGSKRANT

OP WEG NAAR EEN KRACHTIGE, TOEKOMSTBESTENDIGE GEMEENTE

JUNI 2017

**VRAGEN EN
ANTWOORDEN**
**LEES MEER OP
PAGINA 3**

**IN GESPREK
MET KLAAS
DE VRIES**
**LEES MEER OP
PAGINA 6**

WAAROM KRIJG IK DEZE KRANT?

Voor u ligt de tweede uitgave van de herindelingskrant. Hiermee willen we u informeren over de voorgenomen gemeentelijke herindeling. We leggen uit waarom de Provincie Limburg vindt dat dit de beste oplossing is voor de ontwikkeling van deze regio. Ook komt Klaas de Vries aan het woord. Deze oud-minister boog zich als onafhankelijk adviseur over het herindelingsproces. Gedeputeerden Geurts en Koopmans geven in deze krant antwoord op uw vragen en we gaan in op de begrijpelijke zorgen die er zijn.

KANSEN EN ZORGEN

Op woensdag 17 en donderdag 18 mei organiseerde de Provincie twee informatiebijeenkomsten over de herindeling. In Kasteel Hoensbroek en het Streeperkruis in Landgraaf stonden de deuren open voor inwoners en ondernemers. Onder leiding van Vivian Lataster gingen zij na een inleiding van Jan Mans van het expertteam in gesprek met gedeputeerden Ger Koopmans en Eric Geurts over de zorgen en de kansen.

Woensdag 17 mei informatieavond in Hoensbroek

Donderdag 18 mei informatieavond in Landgraaf

De infoavonden waren georganiseerd om van elkaar te horen hoe we over herindelen denken. In Hoensbroek kwamen zo'n 55 mensen op de bijeenkomst af, in Landgraaf bijna 200 mensen. Waar het er op de eerste avond nog redelijk rustig aan toe ging, was de sfeer op de tweede avond anders. Er klonken vlamme betogen en ook de emoties liepen soms hoog op. Het is een teken dat herindelen leeft en dat we staan voor onze identiteit.

DE TOEKOMST IS NU

In 2003 stond de regio er al niet goed voor: ongezonde mensen, laag-geletterdheid en werkeloosheid komen hier vaker voor dan in de rest van Nederland. De toenmalige commissie Dewulf schreef het rapport 'Op hete kolen' en gaf ons vijftien jaar de tijd om een sterke regio te worden. Maar die toekomst, die is nu. Gelukkig gebeurt er al veel goeds: we hebben nieuwe woningen en banen gecreëerd en de oude industrie weten om te buigen in successen. Maar het is nog niet voldoende. De regio bungelt nog steeds onderaan de lijstjes. Er moet iets veranderen, is de boodschap van de Provincie.

KRITIEK EN ZORGEN

Maar daar zijn de meningen over verdeeld. Tegenstanders plaatsen vraagtekens bij die inhoudelijke onderbouwing. Vooral in Landgraaf bleek tijdens de bijeenkomst dat mensen vinden dat het juist goed gaat, dat er nog voldoende voorzieningen zijn. Ze zien niet hoe grootschaligheid tot meer kwaliteit van leven kan leiden en ze stellen

dat de gemeente het nog jaren zelfstandig kan volhouden. De cijfers over gezondheidszorg en werkeloosheid worden niet altijd genuanceerd en ter discussie gesteld. Beide gedeputeerden geven aan te willen luisteren naar de kritiek en de zorgen. Beide gedeputeerden stellen dat de huidige vormen van samenwerking onvoldoende resultaten opleveren om de opgaven echt aan te pakken.

VOORSTANDERS AAN HET WOORD

Voorstanders laten ook van zich horen. Zo vraagt iemand wat er belangrijker is: een toekomst voor onze jeugd en goede gezondheidszorg? Of de naam op ons plaatsnaambord? Ze roept iedereen op om zich in te zetten voor de maatschappij, om naar de toekomst te kijken in plaats van te klagen, en vooral eens de onderzoeksrapporten te lezen. Een ander voelt zich slachtoffer van het huidige kerktorendenken. Zijn enige zoon woont 200 kilometer verderop, omdat hij hier geen werk kon vinden. Hij hoopt dat herindeling en vernieuwing daar voor volgende generaties een eind aan maakt.

Meer over deze informatiebijeenkomsten leest u op de volgende pagina's.

DE DRIJFVEER VAN DE PROVINCIE EN DE KANTTEKENINGEN VAN HET EXPERTTEAM

De informatiebijeenkomsten begonnen met een algemene toelichting. Voordat met de aanwezigen werd gesproken, was het woord aan Jan Mans van het expertteam en de gedeputeerden Eric Geurts en Ger Koopmans. Ze legden uit waarom de Provincie haar verantwoordelijkheid heeft genomen, hoe het proces in elkaar steekt en waarom zij denken dat de herindeling de beste oplossing is voor de regio.

Burgemeester Krewinkel van Heerlen was aanwezig tijdens de informatiebijeenkomst in Kasteel Hoensbroek. Hij neemt de zorgpunten van Mans ter harte: "Ik zie dat mensen zich soms niet veilig voelen op straat, dat er krimp is, dat er sociaal economische problemen zijn. Het is onze bestuurlijke plicht om daar iets aan te doen. Ik was heel graag met elke kern hierover in gesprek gegaan. Over de voorzieningen, over het gemis van stadsdeelwinkels, over de kwaliteit van leven. Die meningen en suggesties hadden we kunnen meenemen in de nieuwe gemeente. Alleen is ons dat ontnomen, doordat Landgraaf nee zei. Een gemiste kans voor de regio." Burgemeester Vlecken van Landgraaf gaf aan niet op de uitnodiging in te gaan omdat hij als burgemeester boven de partijen wil staan.

Landgraaf ging in 2015 op zoek naar mogelijkheden voor samenwerking of zelfs een herindeling met een van de buurgemeenten. Na een mislukte poging tot een ambtelijke fusie met Brunssum, bleek Heerlen geïnteresseerd in een samenwerking of zelfs herindeling. Een expertteam, gevormd door de ervaren bestuurders Jan Mans, Wim Deetman en Wim Hazeu, hebben daarop alle mogelijkheden van samenwerking bekeken. "We hebben met veel mensen gesproken in zoveel mogelijk verschillende sectoren", vertelt Mans. "De gezondheidszorg, het onderwijs, de cultuursector, noem maar op. En allemaal zeiden ze: laat er een herindeling komen, liefst zo snel mogelijk. We hebben last van zoveel gemeenten, maak er liefst één Parkstad-gemeente van. De jeugd zei zelfs dat de gemeentegrens hen niet interesseert, als ze hier maar kunnen wonen en werken."

AANDACHT VOOR ZORGEN
Natuurlijk was er ook negatief geluid. Mans: "Mensen zijn bang voor verlies van identiteit, dat de voorzieningen in de buurt verdwijnen en dat er een te grote bestuurlijke afstand ontstaat. En ze vrezen dat Landgraaf moet meebetalen aan financiële tekorten van Heerlen. Ik vind dat begrijpelijke en terechte opmerkingen. Het zijn zorgen waar we absoluut niet omheen kunnen. De conclusie

van ons onderzoek, gebaseerd op gesprekken, rapporten en de feitelijke situatie was dan ook: herindelen is de beste optie, het is zelfs dringend nodig. Maar als je het doet, dan moet het met aandacht voor de vier genoemde zorgpunten. Het is dé voorwaarde om hiermee aan de slag te gaan. Doen de Provincie en beiden Colleges hier niets mee, dan spreek ik ze daar absoluut op aan."

LEIDENDE GEMEENTE
Geurts kent de zorgen. Als inwoner en (voormalig) bestuurder van Parkstad kent hij bijvoorbeeld de frustraties van Hoensbroek na de herindeling met Heerlen in 1982. "Ik hoor mensen roepen: doe ons dit niet wéér aan. Maar laten we niet vergeten dat we nu in een heel andere tijd leven. We moeten kijken naar de opgaven waar we nú voor staan. Er is toenemende vergrijzing en meer zorg nodig. Gemeenten hebben meer taken en minder middelen. Om die opgaven aan te kunnen, heb je een grote gemeente nodig die leidend is voor Parkstad. De nieuwe gemeente kan zo'n trekker zijn, net zoals Maastricht dat is voor het Heuvelland en Sittard-Geleen voor de Westelijke Mijnstreek."

TOEKOMST VOOR DE INWONERS
Koopmans, afkomstig uit Noord-Limburg, heeft Parkstad

de afgelopen jaren goed leren kennen. "Als lid van de Tweede Kamer, voorzitter van de LLTB en Scouting Nederland ben ik hier vaak geweest. Telkens valt me op hoe verschillend de regio's in onze provincie zijn. Parkstad mist echt een grote centrumgemeente waar de regio op kan leunen. Dus toen het begin dit jaar mis ging tussen Heerlen en Landgraaf hebben we besloten om de regio te nemen. Een van de moeilijkste besluiten sinds ik gedeputeerde ben. Maar wel een besluit dat oprecht bedoeld is om de regio en alle inwoners aan een goede toekomst te helpen. Mede dankzij het onderzoek van het expertteam ben ik ervan overtuigd dat herindelen de beste oplossing is. Met de aanbevelingen van de commissie Mans moet er hard gewerkt worden aan de toekomst, ik geloof erin dat het mogelijk is. De huidige situatie, houden wat je hebt, is niet goed genoeg."

Na de toelichtingen gingen de heren in gesprek met de mensen in de zaal. Op de volgende pagina vindt u de meest gestelde vragen met antwoorden.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

TIJDENS DE INFORMATIE-AVONDEN KON IEDEREEN VRAGEN STELLEN. DE GEDEPUTEERDEN KOOPMANS EN GEURTS GAVEN ANTWOORD, WAAR NODIG AANGEVULD DOOR JAN MANS VAN HET EXPERTTEAM. HIERONDER EEN GREEP UIT DE VELE VRAGEN.

Er wordt steeds gesproken over 'het besluit'. Betekent dit dat de definitieve beslissing tot herindelen al is genomen?

Provinciale Staten besluiten op 6 juli of zij het herindelingsadvies naar de Minister van Binnenlandse Zaken sturen. Dit advies wordt opgesteld op basis van het nu voorliggende herindelingsontwerp waar zienswijzen op ingediend kunnen worden.

Waarom is het herindelingsontwerp niet toegepast op alle Parkstadgemeenten?

Dat hebben we ook gedaan. We hebben gekeken of dat een optie was. Maar groter betekent niet automatisch beter. Het gaat om de kwaliteit in de kernen en niet om de schaalgrootte. We moeten gaan voor wat haalbaar is. Een herindeling van Landgraaf en Heerlen is in dit geval de beste keuze.

Uit onderzoek naar herindelingen tussen 1997 en 2011 blijkt dat niet overal veel voordelen zijn behaald.

Dat kunnen we voor Landgraaf en Heerlen niet bij voorbaat zo stellen. De herindelingen in Limburg in de afgelopen jaren zijn stuk voor stuk een succes, zoals Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen en Venlo.

Waarom perse herindelen als je ook kunt samenwerken? Neem als voorbeeld de acht Drechtsteden die nauw samenwerken op een aantal belangrijke onderdelen.

De commissie Mans, Deetman en Hazeu heeft alle vormen van samenwerking nauwkeurig onderzocht. Wij hebben ook

goed gekeken naar het Drechtstedenmodel. Maar we zien dat we daarbij niet zijn gebaat, omdat de regio en de problematiek anders is.

Waarom gaat het allemaal zo snel?

Het kan zijn dat het voor u snel voelt. Maar er is al veelvuldig en meerdere jaren over herindelen gesproken. Nuchter bekeken, is er dus al veel tijd verstreken. Echter is er tot nu toe al maar gepraat over (meer) samenwerken, zonder dat er echt stappen zijn gezet.

Waarom wordt er geen referendum georganiseerd?

Het is niet aan Gedeputeerde Staten om een referendum te organiseren. Dat zullen initiatiefnemers uit de bevolking zelf moeten doen en voorleggen aan hun gemeente.

De gemeentelijke belastingen zijn in Heerlen hoger. Gaan we in Landgraaf meer betalen?

De OZB is in Heerlen hoger door voorzieningen die Landgraaf niet heeft, maar de kosten voor afval zijn bijvoorbeeld weer lager. Alles tegen elkaar afgezet, zijn de kosten overal even groot. Daar verandert straks niets aan. De hoogte van die kosten is overigens een politieke keuze.

Hoe financieel gezond zal de nieuwe gemeente zijn?

Landgraaf en Heerlen hebben beide goede financiële cijfers. Daarom geloven we dat de nieuwe gemeente financieel gezond en toekomstbestendig zal zijn. Met een sterke, trekkende stad wordt het zelfs beter. De drie decentralisaties (Wmo, Jeugdwet, Participatie-

wet) kosten de gemeenten veel geld. Als grote gemeente kun je die (jeugd)zorg tegen betere prijzen inkopen.

Betaalt Landgraaf mee aan het Maankwartier?

Het Maankwartier is financieel afgedekt door de Gemeente Heerlen, Provincie Limburg en IBA Parkstad met het Urban Bidbook Heerlen.

Kost herindelen geld of levert het iets op?

Het levert iets op: meer geld, nieuwe kracht en energie. Hoe dat geld verdeeld gaat worden, is aan het bestuur van de nieuwe gemeente. We adviseren hen om in haar beleid rekening te houden met alle kernen. De investering die de nieuwe gemeente moet doen, zoals het drukken van nieuw briefpapier, betaalt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken, niet de burger.

Verplaatsen de problemen van de stad zich straks niet naar Landgraaf?

Mensen met een kleine beurs, met (psychische) problemen en alleenstaanden trekken vaker naar de stad. Dat komt doordat daar de voorzieningen zijn die ze nodig hebben. Neem bijvoorbeeld de sociale huurwoningen. Dat zal zo blijven na de herindeling.

Wat wordt de nieuwe naam van mijn woonplaats?

De naam van uw woonplaats verandert niet. Alleen de naam van de bestuurlijke gemeente die erboven staat. Die nieuwe naam moet nog worden bedacht door de nieuwe gemeenteraad. Maar u blijft gewoon in Heerlen, in Hoensbroek of in Landgraaf

wonen. De naam is overigens niet zo spannend, het gaat om de dienstverlening naar de inwoners toe.

Waar kan ik straks terecht voor een nieuwe pas of rijbewijs?

Dat is aan het bestuur van de nieuwe gemeente. We realiseren ons dat in Hoensbroek de stadsdeelwinkel is verdwenen en dat de dienstverlening digitaliseert, terwijl niet iedereen een computer heeft. Ons advies aan het nieuwe gemeentebestuur is daarom: behoud die lokale dienstverlening en herstel eerder gemaakte fouten. Verbeter waar het kan. Het expertteam heeft dat duidelijk aanbevolen.

Wat betekent schaalvergroting voor kleine, lokale tradities?

Lokale tradities horen bij de identiteit van een kern. Daarom blijven ze bestaan. Daar houdt het nieuwe gemeentebestuur rekening mee.

Als je het samen doet, wordt het dan automatisch beter?

Herindelen betekent hard blijven werken, in de gemeente, in de wijken, in de verenigingen. Het is alle hens aan dek en niet denken dat het vanzelf wel goed komt. Automatisch gebeurt er niks, een herindeling is geen toverstok die in één keer alles beter maakt. Maar doorgaan zoals de laatste 40 jaar geeft ook geen zekerheid. Je zult allemaal samen aan de slag moeten.

De infoavonden waren 'voor de Bühne'. U verandert niet van mening, wat we ook zeggen.

De feiten die er liggen - dat Parkstad veel problemen kent

en dat Heerlen geen sterke gemeente kan zijn door haar omvang - die veranderen niet met inspraak of door boze reacties. De infoavonden zijn geen toneelstuk, we luisteren goed naar ieders mening. Alle ingediende zienswijzen en ook het sentiment nemen we mee in ons voorstel aan Provinciale Staten. Maar ook de harde feiten zullen we altijd blijven meenemen.

Stel, Provinciale Staten zegt op 6 juli 'ja' tegen de herindeling, maar het Landgraafs college wil daar niet in mee. Hoe gaat u daarmee om?

Landgraaf en Heerlen hebben tot nu toe helaas niet kunnen samenwerken, waar het bijvoorbeeld gaat om de informatievoorziening richting burgers. We hopen dat ze na een 'ja' van Provinciale Staten wel samen optrekken.

BURGERCOMITÉ ZELFSTANDIG LANDGRAAF (BZL) VECHT TEGEN DWANGFUSIE MET HEERLEN

BZL vindt, na veel studie, dat een geforceerde fusie met Heerlen geen voordelen voor de regio kan opleveren maar alleen leidt tot ontwrichting van Parkstad voor jaren. De nieuwe gemeente zal hoofdzakelijk bezig zijn met interne ordeningsprocessen en extern geen rol spelen. Dat raakt de hele regio. De schaal van 125.000 inwoners is niet voldoende om grote maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Heerlen met 88.000 inwoners kan dat niet, Eindhoven met 234.000 evenmin.

www.burgercomitezelfstandiglandgraaf.nl

DUURZAAMHEID

Herindeling moet een oplossing bieden voor vele jaren. Deze fusie leidt tot een nieuwe met Brunssum en...? Nieuwe ellende. NIET DUURZAAM.

WILLEKEUR.

In het voorstel stonden eerst Brunssum, Kerkrade, Simpelveld en Voerendaal. Die werden door PS eruit gehaald omdat... daar geen draagvlak voor herindelen is. Ook niet bij gemeentebestuur, ambtenaren en burgers in Landgraaf. Maar Landgraaf MOET wel. ONRECHTMATIG.

ONDEMOCRATISCH.

Bij de zogenaamde Burgerpeiling van BMC is het woord Herindeling bewust weggelaten. MISLEIDING.

ZORGVULDIGHEID

In de procedure is geen tijd voor discussies. Alles moet in jaagtempo met één doel: voorkomen dat er gemeenteraadsverkiezingen in een zelfstandig Landgraaf komen. OVERROMPELING.

REFERENDUM

Limburg kent een Referendumverordening. BZL roept, gesteund door veel inwoners, de provincie op een referendum te houden over het "Herindelingsadvies", vóór besluitvorming plaatsvindt. DEMOCRATIE.

BZL respecteert de mening van de inwoners. Als een meerderheid aansluiting bij Heerlen wil, dan aanvaarden wij dat. Gedeputeerde Staten minachten onze inwoners en vertrappen hun rechten.

Herman Gerards, René Hensgens en Wiel Heinrichs
Burgercomité Zelfstandig Landgraaf

ZORGEN EN KANSEN

HET WOORD IS AAN INWONERS EN ONDERNEMERS. MENSEN UIT HET BEDRIJFSLEVEN, DE ZORG, HET ONDERWIJS EN HET VERENIGINGSLEVEN. HOE KIJKEN ZIJ AAN TEGEN EEN HERINDELING VAN LANDGRAAF EN HEERLEN? WELKE KANSEN ZIEN ZE, WELKE ZORGEN HEBBEN ZE?

Het bieden van die kleinschalige aandacht lukt ons het beste als daar één grote gemeente achter staat. Landgraaf-Heerlen vind ik dus een prima initiatief. Wat mij betreft wordt het één Zuid-Limburgse gemeente met 600.000 inwoners. Want dan ben je een van de grootste van het land en krijg je meer geld van het Rijk. Geld dat we goed kunnen gebruiken voor het organiseren van kleinschalige, lokale maatschappelijke voorzieningen. Ik ben zelf opgegroeid in Hoensbroek en kan me de herindeling van 1982 nog herinneren. Laten we niet als toen wegblijven van de belangen van de kleine gemeenschappen, maar nu groot organiseren om kleinschaligheid mogelijk te maken met eigenaarschap terug bij de burger in de buurt. De maatschappij van nu is niet meer die van vroeger. Door de herindeling kunnen we de wijken laten (op)bloeien en onze kinderen een mooie toekomst bieden.”

Bert Nelissen
Voorzitter College van Bestuur INNOVO

“Het aantal mensen in Zuid-Limburg neemt af. We merken het duidelijk op de scholen. Toen INNOVO in 2005 startte, telden we 12.500 leerlingen. In oktober 2016 nog maar 9.500. Het leerlingaantal daalt jaarlijks met bijna 350. Ook zien we steeds meer sociale woningbouw, mensen met een kleine beurs, kinderen die in armoede opgroeien en (v)echt-scheidingen. Omstandigheden waar kinderen de dupe van zijn en die z’n weerslag hebben op

hun schoolprestaties. Scholen zijn niet meer het instituut waar de jeugd enkel leert schrijven en rekenen. We zijn er ook om hen te begeleiden en te helpen om een plek te veroveren in de gemeenschap. We hebben aandacht voor sociale cohesie in de wijken, zeker nu wijkcentra, jeugd- en jongerenwerk en andere voorzieningen verdwijnen. Ook hebben we nauw contact met jeugdzorg. Kortom, er wordt steeds meer van het onderwijs gevraagd.

“Ik ben een Heerlenaar in hart en nieren. Daar zal een herindeling niets aan veranderen. Ik hoor mensen roepen dat we straks onszelf niet meer zijn. Maar dat geloof ik niet. Ik zal blijven zeggen dat ik ‘op de Molenberg’ woon. De lokale identiteit blijft bestaan. Ik zie wél dat de wereld verandert door globalisering, nieuwe technologie en mensen die mondiger zijn. Veranderingen die we alleen aankunnen met schaalvergroting. Je kunt wel ergens goed in zijn, maar resultaten uit het verleden zijn geen garantie voor de toekomst. En daar gaat het juist om: we willen nu een goede boterham verdienen, maar onze kinderen moeten dat later ook. Dat lukt niet als we blijven werken zoals we al tientallen jaren doen. Wil je fit zijn voor de toekomst, moet je het samen doen. Dan moet je Landgraaf en Heerlen herindelen. Ondernemers zijn

gebaat bij een krachtige centrum-gemeente die die voorop loopt. Alleen dan kunnen ze economische stappen zetten die nodig zijn voor deze regio. Ik denk en hoop dat dit de opmaat is naar een nog grotere gemeente met Brunssum en Kerkrade. Ondernemers werken al grensoverschrijdend samen door zich in BTM (Bedrijventerreinmanagement) te verenigen. Samen bereiken ze meer, terwijl elk bedrijventerrein wel z’n eigen identiteit behoudt. Het zou goed zijn als we dat ook op bestuurlijk niveau doen. En laten we ook wat meer trots zijn, het gaat hier zo slecht nog niet. Landgraaf en Heerlen hebben mooie wijken, mooie groen-structuren. Een beetje chauvinisme zou ons niet verkeerd staan.”

Geerd Simonis
Directeur / eigenaar C'magne en inwoner van Heerlen

“Sinds 2015 hebben de gemeenten er nieuwe verantwoordelijkheden bij gekregen. Onder andere op het gebied van zorg en maatschappelijke ondersteuning. Dat heeft ons werk er niet gemakkelijker op gemaakt. We moeten namelijk overal aan tafel om afzonderlijke afspraken te maken. In elke gemeente gelden andere richtlijnen, andere eisen en regels. Voor de een is een dagdeel bijvoorbeeld twee uur, voor een ander vier uur. Bij de een is vervoer inbegrepen in de prijs, bij de ander niet. Ook is de eigen bijdrage voor inwoners overal wisselend. Het maakt het er allemaal niet makkelijker op. Omdat we in deze regio zoveel gemeenten hebben, kost dat veel overleg, veel tijd en geld. Wat mij betreft mag er dus meer eenheid komen, ik ben voor-

stander van grote gemeenten. Eén grote Zuid-Limburgse gemeente zou ideaal zijn. Dat komt de zorg ten goede en vooral de cliënten die die zorg hard nodig hebben. Mocht er geen herindeling komen, dan hoop ik in ieder geval op een intensieve samenwerking, zoals de sociale diensten in de regio dat ook al doen. Voor de zorg zou dat ook een oplossing zijn, omdat we dan slimmer met de mogelijkheden en het geld kunnen omgaan.”

Monique Hermans
Directeur Cluster WijkZorgCentra Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Bocholtz, Epen MeanderGroep Zuid-Limburg

“Al een groot deel van mijn leven woon ik in Welten. Weliswaar een ‘dorp’ aan de rand van Heerlen, maar ik denk liever groter. Ik ben dan ook voorstander van schaalvergroting, omdat ons dat impulsen geeft voor nieuwe mogelijkheden. We moeten eens af van dat Calimerodenken en trotser zijn op onze regio. Parkstad heeft zoveel mooie parels. Denk aan Cultura Nova, GaiaZoo, Snowworld of aan Serious Request in december 2015. Fantastisch hoe we daar als regio op het Pancratius-plein stonden. Daar zag ik iets bijzonders gebeuren, waar ik maandenlang van heb nagenoten. Totdat we ineens weer begonnen te klagen, dat er niks te doen is en dat er veel leegstand is. Om die vibe weer nieuwe impulsen te geven, ben ik betrokken bij het nieuwe winter-event. Dat staat straks

weliswaar in Heerlen, maar je moet het in groter perspectief zien. Het is een evenement van de hele regio. Dat moeten we breed uitdragen. Dat stimuleert het ondernemersklimaat en we trekken er gasten mee naar onze regio. We hebben toch niet voor niets een internationale toerismeprijs gewonnen! We moeten uitdragen: bij ons in Parkstad, daar gebeurt het. Alleen als we dat met z’n allen doen, komen we verder. En dat lukt nog beter als we deel uitmaken van één grote gemeente. Doen we dat niet, dan blijven we altijd klein. Nu is het moment om dat aan te pakken, om breed en grensoverschrijdend te gaan denken.”

Tibert Lagarde
Eigenaar Lagarde & You
Loopbaanontwikkeling en
inwoner van Heerlen

“Relim is een bijzonder sociaal werkbedrijf waar wij mensen met arbeidsbeperkingen en een grote afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden en ontwikkelen. Wij helpen hun dromen en ambities te realiseren. We werken onder andere voor en met gemeenten. En dat betekent dat we er geregeld aan tafel zitten. Omdat ons werkgebied, Zuid-Limburg, 18 gemeenten telt, maakt dat ons werk er niet altijd gemakkelijker op, vooral in de laatste jaren. Ik ben voorstander van minder gemeenten en meer samenwerking. Dat levert alleen maar voordeel op. Voor ondernemers, voor inwoners en vooral voor de mensen waar wij ons voor inzetten. Bij Relim kijken wij samen met onze medewerkers naar wat het beste voor hen is, we kijken

naar de toekomst. Tegelijkertijd voelen we ons verbonden met het verleden. In Landgraaf zijn we gevestigd in een bijzonder pand: de ondergrondse vakschool van de Wilhelmina-mijn. Het koempelgevoel van weleer - zelfrespect, hardwerkend en aandacht voor mensen - willen we vasthouden. Ik heb in mijn leven jarenlang in het buitenland gewoond en gewerkt. Nergens heb ik een regio gezien met zoveel gemeenten op zo’n klein oppervlak. Maar ook geen enkele andere regio met zoveel mogelijkheden. Laten we ons daar wat meer op focussen. Zo doen we dat bij Relim ook: we kijken naar competenties en talenten, zetten daar op in. Zo moet het ook zijn op bestuurlijk niveau. Als we het beste van alles samenvoegen,

gaat de vrijblijvendheid eruit. Dan worden we een sterke gemeente. En over vijftien jaar zijn we ongetwijfeld de hele discussie rondom herindelen vergeten. Zo ervaar ik het ook in mijn woonplaats Sittard-Geleen, dat in 2001 werd samengevoegd.”

Nino Bellinzis
Algemeen Directeur /
Bestuurder Relim

“De plannen voor de herindeling volg ik nauwgezet. Ik ben voorstander van schaalvergroting, maar ik zie geen meerwaarde in het samenvoegen van alleen Landgraaf en Heerlen. Ik vind het jammer dat we daarover te weinig en te laat zijn geïnformeerd. De Provincie houdt stevig vast aan deze ‘kleine’ herindeling. Ik zou het meteen groter aanpakken, Parkstad-breed. Dan hoeft naderhand niet opnieuw te beginnen. Je bent dan een échte grote speler met betere ingangen in Den Haag. Er wordt serieuzer naar je geluisterd en je krijgt meer draagvlak, zowel bestuurlijk als financieel. Daar zijn de inwoners veel meer bij gebaat. Het biedt meer kansen om onze regionale problemen aan te pakken én het geeft sport- en muziekverenigingen

meer toekomstperspectief. Door de krimp hebben we te maken met steeds minder leden. Willen we het hoofd boven water houden, moet er iets gebeuren. Ik begrijp dat veranderingen het sentiment raken. Maar laten we daar nou eens overheen stappen en kijken naar de toekomst en de realiteit. Ik geloof niet dat onze kernen hun lokale identiteit zullen verliezen. En bovendien: hoe sterk is die verbondenheid er nog? Volgens mij reikt onze sociale betrokkenheid verder dan de kern waar we wonen.”

Paul Smeets
Penningmeester van SVN
Landgraaf en inwoner van
Waubach

IN GESPREK MET KLAAS DE VRIES

Landgraaf en Heerlen samenvoegen tot één gemeente, is dat een goede zaak? Wat betekent het voor de regio en voor de inwoners? Met die vragen ging Klaas de Vries begin dit jaar aan de slag. Als minister van Binnenlandse Zaken moest hij over veel herindelingen een besluit nemen, zoals rond Den Haag en in Overijssel. Vanwege die ervaring belde gedeputeerde Koopmans hem begin dit jaar om een onafhankelijk oordeel te geven over de voorgenomen fusie Landgraaf-Heerlen.

U BUIGT ZICH OVER EEN HER-INDELING VAN DE STREEK WAAR U ZELF BENT OPGEGROEID?

“Dat klopt, Limburg is de provincie van mijn jeugd. Ik ben geboren en getogen in Hoensbroek en ging in Heerlen naar het Grotius College. Ik voel me nog altijd erg verbonden met deze streek. Je komt het verleden nog overal tegen.”

HOE HEEFT U UW ONDERZOEK AANGEPAKT?

“In februari ben ik gestart met rapporten lezen. Daarnaast heb ik veel burgemeesters en andere betrokkenen gesproken. Ik ben ook bij de oppositiefracties in Landgraaf langsgegaan. De coalitie-partners in Landgraaf weigerden me te ontvangen. Dat vond ik vreemd, want politici moeten volgens mij altijd frank en vrij voor hun mening uitkomen en ik had er graag naar geluisterd. Ik ben altijd geïnteresseerd in discussies over toekomstvisies, dus ik begreep niet goed waarom zij die niet eens vertrouwelijk konden vertellen.”

WAT HEEFT U GEHOORD EN GEZIEN?

“Bij mijn rondgang hoorde ik veel negatieve meningen over de geplande fusie. Het verraste mij hier en daar nog zoveel nostalgie tegen te komen. Dat gedoe over verlies van identiteit is toch zwaar overdreven. Als ik Limburgers tegenkom en vraag waar ze vandaan komen, dan is dat uit Waubach, of Rimburch, of Welten, of Heerlerbaan. De wijk of de kern waar je woont, is voor mensen altijd belangrijker dan de abstracte gemeente-

grenzen. Kijk naar Landgraaf, dat heeft de identiteit van de kernen toch ook niet overgenomen? Het gaat echt om je sterk te maken voor de toekomst. Besturen is niet achteruit kijken. Als je hier en daar in de Oostelijke Mijnstreek op een bankje gaat zitten en rustig om je heen kijkt, valt op dat er weinig schwing in het straatbeeld zit.”

EN HOE VERKLAART U DAT?

“Het gaat gewoon niet goed genoeg. We weten dat de mensen hier vaker een uitkering hebben, dat er meer werkloosheid is en dat ze minder gezond zijn dan in de rest van Zuid-Limburg en Nederland. Veel jonge mensen trekken weg, omdat ze denken hier geen toekomst te kunnen opbouwen. In 1982 is bij de herindeling geen sterke centrumgemeente gevormd, alhoewel die volgens de Provincie en de regering hard nodig was om als trekpaard voor de regio te dienen. Je hebt nu eenmaal flink wat bestuurskracht nodig om je uit de problemen te werken. Dat gaat niet met allemaal middelgrote en kleine gemeenten. Landgraaf en Heerlen zullen elkaar straks versterken en ook de regio een impuls geven. Als we niks doen, wordt het er niet beter van.”

ZOU JE NIET EEN VEEL GROTERE HERINDELING MOETEN DOORVOEREN MET MEER GEMEENTEN DIE SAMENGAAN?

“Daar is in het verleden wel voor gepleit. En ook kort geleden nog, nota bene door de gemeenteraad van Landgraaf zelf. Maar ik vind dat je praktisch moet blijven. Herindelen duurt altijd lang en kost altijd veel energie. Landgraaf en Heerlen hadden deze fusie zorgvuldig en in alle openheid voorbereid. Dan kun je wel weer aan iets groters gaan werken, maar dat schiet niet erg op. Het is de hoogste tijd dat we ons sterk maken om de negatieve ontwikkelingen te stoppen. Dit kan een bloeiende regio worden als we de negatieve energie achter ons laten en de handen ineen slaan.”

WIE IS KLAAS DE VRIES?

POLITICUS KLAAS DE VRIES WERD GEBOREN IN HOENSBROEK. HIJ GING NAAR DE LAGERE SCHOOL IN TREEBEEK EN BEZOCHT HET GYMNASIUM AAN HET GROTIUS COLLEGE IN HEERLEN. IN 1973 WERD HIJ LID VAN DE TWEDE KAMER. VAN 1988 TOT 1996 WAS HIJ HOOFDDIRECTEUR VAN DE VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN EN VERVOLGENS TWEE JAAR VOORZITTER VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD (SER). IN 1998 WERD HIJ BENOEMD TOT MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID EN IN 2000 MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES. VANAF 2002 ZAT HIJ VIER JAAR IN DE TWEDE KAMER EN AANSLUITEND ACHT JAAR IN DE EERSTE KAMER. MOMENTEEL LEIDT HIJ VOOR NOC*NSF EEN ONAFHANKELIJK ONDERZOEK NAAR SEKSUELE INTIMIDATIE EN MISBRUIK IN DE NEDERLANDSE SPORT.

ONTWIKKELING HERINDELINGEN EN AANTAL GEMEENTEN LIMBURG SINDS 1945

JAAR	AANTAL GEMEENTEN ZUID-LB	AANTAL GEMEENTEN LIMBURG	SAMENVOEGING (OF SPLITSING)	NAAM GEMEENTE
1959	62	115 > 114	Maasniel-Roermond	Roermond
1969	62	114 > 113	Meerlo-Wanssum	Meerlo-Wanssum
1970	62 > 58	113 > 108	Amby-Borgharen-Heer-Itteren-Maastricht Amby-Meerssen	Maastricht Meerssen
1973	58	108 > 107	Ottersum-Gennip	Gennip
1982	58 > 22	107 > 71	Hoensbroek-Heerlen Nieuwenhagen-Schaesberg- Ubach o. Worms Bocholtz-Simpelveld Eijgelshoven-Kerkrade Amstenrade-Oirsbeek-Schinnen Bingelrade-Jabeek-Merkelbeek-Schinveld Wijnandsrade-Schimmert-Hulsberg-Nuth Hulsberg-Berg & Terblijt- Valkenburg/Houthem Klimmen-Voerendaal Bunde-Geulle-Ulestraten-Meerssen St.Geertruid-Noorbeek-Mheer- Bemelen-Cadier&Keer-Margraten Gronsveld-Eijsden Slenaken-Witterm Wijlre-Gulpen Elsloo-Urmond-Stein Grevenbicht-Obbicht & Papenhoven-Born Spaubeek-Beek Limbricht-Munstergeleen-Sittard Nieuwstadt-Roosteren-Susteren	Heerlen Landgraaf Simpelveld Kerkrade Schinnen Onderbanken Nuth Valkenburg ad Geul Voerendaal Meerssen Margraten Eijsden Witterm Gulpen Stein Born Beek Sittard Susteren
1991	22	71 > 57	Baexem-Grathem-Heythuysen Beegden-Heel & Panheel-Wessem Herten-Roermond Horn-Haelen Linne-Montfort-SintOdiliënberg-Posterholt Linne-Ohé & Laak-Stevensweert-Maasbracht Vlodrop-Melick & Herkenbosch Neer-Roggel	Heythuysen Heel Roermond Haelen Posterholt Maasbracht Melick & Herkenbosch Roggel
1993	22	57	Melick-Herkenbosch Roggel	Roerdalen (naamswijziging) Roggel & Neer (naamswijziging)
1994	22	57	Posterholt	Ambt-Monfort (naamswijziging)
1998	22	57 > 56	Stramproy-Weert	Weert
1999	22 > 21	56 > 55	Gulpen-Witterm	Gulpen-Witterm
2001	21 > 19	55 > 49	Belfeld-Tegelen-Venlo Broekhuizen-Grubbenvorst-Horst Born-Geleen-Sittard	Venlo Horst ad Maas Sittard-Geleen
2003	19	49 > 48	Echt-Susteren	Echt-Susteren
2007	19	48 > 42	Roggel & Neer-Heythuysen-Haelen-Hunsel Maasbracht-Thorn-Heel Roermond-Swalmen	Leudal Maasgouw Roermond
2010	19	42 > 34	Arcen & Velden-Venlo Helden-Kessel-Maasbree-Meijel Sevenum-Meerlo-Horst aan de Maas Wanssum-Venray Ambt/Monfort-Roerdalen	Venlo Peel en Maas Horst ad Maas Venray Roerdalen
2011	19 > 18	33	Eijsden-Margraten	Eijsden-Margraten

WAT LIGT ACHTER ONS? EN WAT IS HET VERVOLG?

2015	oktober	Een meerderheid van de gemeenteraad van Landgraaf besluit tot onderzoek naar samenwerking met één of meer buurgemeenten. Herindeling is ook een optie.
	medio 2016	Expertteam onderzoekt vier mogelijke vormen van samenwerking tussen Landgraaf en Heerlen.
2016	juli	Uitgebreide enquête onder 15.000 willekeurige burgers, bedrijven en instellingen in Landgraaf en Heerlen, om behoeften, wensen en meningen te peilen. Een initiatief van beide gemeenten.
	december	In beide gemeenten spreken de gemeenteraden over een mogelijke herindeling. Gedeputeerde Staten nemen een positief standpunt in over herindeling.
	24 januari	Gedeputeerde Staten besluiten tot de start van de Arhi (algemene regels herindeling) procedure.
	februari	Gedeputeerde Staten stellen Klaas de Vries aan als onafhankelijk adviseur in het herindelingsproces.
2017	21 maart	Vaststelling herindelingsontwerp door Gedeputeerde Staten.
	5 april t/m 31 mei	Inspraakperiode: gelegenheid om het herindelingsontwerp in te zien en een zienswijze in te dienen.
	17 en 18 mei	Informatiebijeenkomsten voor inwoners en ondernemers van beide gemeenten.
	1 tot 27 juni	Verwerken zienswijzen.
	6 en 8 juni	Hoorzittingen door Provinciale Staten.
	27 juni	Gedeputeerde Staten maken het voorstel voor het herindelingsadvies en dienen dit in bij Provinciale Staten.
2018	6 juli	Provinciale Staten nemen een besluit over het herindelingsadvies en Gedeputeerde Staten sturen het door naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
	eind 2017 begin 2018	De Minister legt het wetsvoorstel voor aan de Ministerraad. Indienen wetsvoorstel bij Tweede Kamer.
	21 november	Herindelingsverkiezingen.
2019	eerste helft	Besluitvorming door Tweede en Eerste Kamer.
	1 januari	Beoogde herindelingsdatum.

HEEFT U EEN ZIENSWIJZE INGEDIEND?

Dan verwerkt Gedeputeerde Staten uw mening momenteel in een herindelingsadvies. Dit advies wordt op 27 juni bij Provinciale Staten ingediend. Uw mening, gevoelens, suggesties en voorstellen kon u (nogmaals) delen tijdens de formele hoorzittingen van Provinciale Staten op 6 en 8 juni. Deze bevindingen staan op de agenda voor het debat in Provinciale Staten op 6 juli. Die dag bespreken zij het herindelingsadvies Landgraaf-Heerlen inclusief de reactienota op de ingediende zienswijzen.

910 ZIENSWIJZEN INGEDIEND peildatum 2 juni 2017
55% VOOR
44% TEGEN
1% NEUTRAAL

WAT GEBEURT ER MET UW ZIENSWIJZE?

Er wordt naar u geluisterd. Gedeputeerde Staten beoordelen alle zienswijzen en verwerken deze in een reactienota. Alle reacties worden meegewogen bij hun voorstel voor het herindelingsadvies aan Provinciale Staten.

COLOFON

Dit is een uitgave van Provincie Limburg. Deze krant wordt in juni 2017 huis-aan-huis verspreid in Landgraaf en Heerlen. De krant is bedoeld om informatie te geven over de herindeling van beide gemeenten. De inhoud is met de grootste zorg samengesteld.

Met eventuele vragen over de inhoud kunt u contact opnemen met het Cluster Strategie van Provincie Limburg via landgraafheerlen@prvlimburg.nl of **043 389 75 35**.

